

6-dars

Darsning mavzusi: Tovushlar va harflar (17 – 19-mashqlar)

Darsning ta'limiy maqsadi: tovushlar, ularning so'z ma'nolarini farqlashi, to'g'ri talaffuzi, tovushlarning harflar bilan yozilishi, harflarning belgilari, grafik jihatdan to'g'ri shakllantirish haqidagi bilimlarini eslatish orqali mustahkamlash; unli va undosh tovushlar talaffuzi va imlosi, so'zlarni bo'g'inga bilish; talaffuz me'yorlariga va bo'g'in ko'chirish qoidasiga rioya qila olish.

Darsning tarbiyaviy maqsadi: o'quvchilarni tabiatga muhabbat ruhida tarbiyalash; o'zidan kattalarga, o'rtoqlariga va o'ziga kichiklarga yordam berish ko'nikmalarini shakllantirish.

Darsning rivojlantiruvchi maqsadi: o'quvchilardagi fonetik idrokni rivojlantirish; ularda bor bo'lgan bilim, ko'nikma va malakalarni tivojlantirish; texnika vositalaridan, didaktik materiallardan foydalanish.

Darsning turi: mustahkamlovchi dars

Darsning metodi: suhbat, analitik-sintetik metod, "Quvnoq daqiqalar", "So'zdan so'zni top" ta'limiy o'yinlari.

Darsning jihozi: tovushlar uchun katakchalar, kesma harflar, multimedia ilovalari.

Darsning borishi

I. Tashkiliy qism.

- salomlashish;
- davomat;
- ma'naviyat daqiqasi.

II. O'atilgan mavzuni mustahkamlash.

Husnixat daqiqasi: *Aql yoshda emas, boshda.*

Uy vazifasini tekshirish. 16-mashqning sharti o'quvchilarga o'qitiladi. Mashqning bajarish tartibi o'qituvchi tomonidan tekshirib chiqiladi. Unli va undosh tovushlar haqidagi bilimlarini mustahkamlash maqsadida savol-javob o'tkaziladi.

1. O'zbek tilida nechta tovush bor?
2. Tovushlar yozuvda nimalar bilan ifodalanadi?
3. Tovushlarning nechta belgisi bor?
4. Tovush ko'pmi yoki harf ko'pmi?

III. Mustahkamalash.

Shundan so'ng o'quvchilarga 17-mashq o'quvchilarga bajartiriladi.

So'zlarni ko'chiring. Ularning aytilishi va yozilishini taqqoslang.

1. *Shavkat, baho, havo, davlat, bahor, Kamol.*
2. *Maktub, avlod, oftob, ozod, ajdod, choyshab.*
3. *Chumchuq, supurgi, tutun, kumush, tuxum, Umid.*

So'zlarning yozilishini esda tutish lozimligi uqtiriladi. Har bir so'zga so'roqlar berib, talaffuzi imlosidan farq qilayotganligi eslatilib o'tiladi.

So'ngra o'quvchilarga 18-mashq bajartiriladi. Mashqda berilgan "Oyning uyi" matni o'qituvchi tomonidan ifodali o'qib beriladi.

Ajratib ko'rsatilgan so'zlar qayta o'qitilib, so'zdagi unli va undosh harflar soni yozdiriladi.

Mustahkamlash uchun quyidagi topshiriqli o'yinlardan foydalanish maqsadga muvofiq bo'ladi.

"Quvnoq daqiqalar" o'yini. O'quvchilar quyidagi savollar beriladi, ular savollarga tez javob beradilar.

1. *Namanganda 3 ta bor, Andijonda 1 ta bor. Nima u? (A harfi)*
2. *Tuyaqush nima uchun yuguradi? (Ucha olmagan uchun)*
3. *Tuyaning bolasi nima? (Bo'taloq)*
4. *Tilsiz, aql o'rgatar? (Kitob)*
5. *12 yoshida katta davlatni boshqargan mashhur shoir kim? (Z.M.Bobur)*
6. *Eng uzun tun qaysi kunga to'g'ri keladi? (22-dekabr)*

"So'zdan so'z top" o'yini. Bunda o'quvchilarga bitta so'z beriladi va shu so'zda ishtirok etgan tovushlar yordamida nechta hosil qilish mumkinligi so'raladi. Masalan, "Ovqatlanish" so'zidan kim nechta so'z topadi?

ovqat, ish, ov, nish, qat, tana, tanish, sholi...

– Qani bolalar, "Yeryong'oq" so'zidan kim nechta so'z topadi?

IV. Darsga yakun yasash va baholash.

Dars yakunida o'quvchilar joriy darsda o'zlari egallagan bilimlari va darsdan chiqargan xulosalarini bayon etishadi. So'ngra dars davomida faol qatnashgan o'quvchilar rag'batlantiriladi.

V. Uyga vazifa berish.

19-mashq sharti tushuntirib beriladi va uni uyda bajarib kelish kerakligi ta'kidlanadi.